

KO TE

KAHITI O NIU TIRENI.

HE MEA TA I RUNGA I TE MANA O TE KAWANATANGA.

PONEKE, TATTE, HEPETEMA 17, 1914.

Panuitanga kua riro tetahi Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i tekiona 368 me 380 o te Ture Whenua Maori, 1909.

(L.S.) LIVERPOOL, Kawana.
HE PANUITANGA.

NOTE MA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau e ono tekan ma waru o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"). ka ahei te Karauna ki te hoko i tetahi whenua Maori i runga i tetahi motini a nga tangata no ratou te whenua e noho huihui ana, a ina oti tetahi kanataraka hoko i waenganui i te Karauna me aua tangata e noho huihui ra, ka ahei te Kawana, i runga i te Panuitanga, ki te whakatau ko te whenua i hokona peratia mai kua tau atu ki te Kingi, a hei reira ka tino tau atu ki a ia, a ka noho hei whenua Karauna.

A notemea kua meinga hei ture e tekiona toru rau e waru tekau o taua Ture ko nga tikanga katoa e mau i runga nei ka pa ki te whakawhitinga whenua Maori mo te whenua Karauna.

A notemea kua ata oti nuarire tetahi kanataraka i whakawhitinga ai te whenua Maori e huaina nei i roto i te Kupu Apiti Tuatahi ki tenei mo te whenua Karauna e huaina nei i roto i te Kupu Apiti Tuarua ki tenei.

Na reira, i runga i te whakahaerenga me te whakatutukitanga o nga mana me nga kaha kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e ono tekan ma waru me toru rau e waru tekau o taua Ture, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, te Kawana o te Tominiiona o Niu Tireni, tenei ka panui ko te whenua e whakauturia nei i roto i te Kupu Apiti ki tenei kua tau hei whenua Karauna a kua taka ki raro i te Ture Whenua, 1908.

KUPU APITI TUATAHI.

KATO A era piihi whenua; tuatahi, ko tera wahi o Taumatamahoe Nama 2B 2 Poraka, e takoto nei i roto o Poraka III, IV, me VIII, Takiwa Ruri o Taurakawa, tona nui e 540 nga eka, nui atu iti iho ranei. Nga rohe, ki te tonga me te rato ko Whakaihukawa Poraka, a ki te raki me te rawhiti he rori; tuarua, ko tera wahi o Taumatamahoe

Nama 2B 2 Poraka, e takoto nei i roto i Poraka III, Takiwa Ruri o Taurakawa, me Poraka XV, Takiwa Ruri o Mahoe, tona nui e 72 nga eka, nui atu iti iho ranei. Nga rohe, ki te tonga me te rato-ma-tonga ko Whakaihukawa Poraka, ki te rato-ma-raki ko tetahi atu wahi ano o Taumatamahoe Nama 2B 2 Poraka, a ki rawhiti me te rawhiti-ma-tonga he rori.

KUPU APITI TUARUA.

KATO A era piihi whenua; tuatahi, ko tera wahi o Whakaihukawa Poraka, e takoto mai nei i roto i Poraka III Takiwa Ruri o Taurakawa, tona nui e 400 nga eka, nui atu iti iho ranei. Nga rohe, ki te tonga me te rato he rori, ki te raki me te rawhiti ko Taumatamahoe Nama 2B 2 Poraka; tuarua, katoa tera wahi o Whakaihukawa Poraka, e takoto nei i roto i Poraka VIII, Takiwa Ruri o Taurakawa, tona nui o 8 nga eka, nui atu iti iho ranei. Nga rohe ki te tonga me te rato he rori, ki te rawhiti ko Taumatamahoe Nama 2B 2 Poraka; tuatoru, ko tera wahi o Taumatamahoe Nama 2B 2 Poraka, e takoto nei i roto i Poraka XV, Takiwa Ruri o Mahoe, tona nui e 204 nga eka, nui atu iti iho ranei. Nga rohe, ki te rato me te raki ko tetahi atu wahi ano o Taumatamahoe 2B 2 Poraka me tetahi rori. Nga rohe, ki te tonga me te rawhiti ko tetahi atu wahi ano o Taumatamahoe Nama 2B 2 Poraka.

He mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, Knight Grand Cross of the Most Distinguished Order of Saint Michael and Saint George, Member of the Royal Victorian Order Kawana, Tino Rangatira o te Tominiiona o Niu Tireni me nga Motu kei raro i tona mana; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tekau ma tahi o nga ra o Hepetema, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma wha.

W. H. HERRIES,
Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!